

ODPORÚČANIA K OSADZOVANIU PEVNÝCH ISTIACICH BODOV

ŠTATÚT SPRÁVCU SKALNEJ LEZECKEJ OBLASTI (KOORDINÁTORA ODISŤOVANIA)

METODICKO-BEZPEČNOSTNÁ KOMISIA A KOMISIA OCHRANY PRÍRODY

na základe uznesenia 20. VZ SHS uverejňujú odporúčania
k odisťovaniu skalných lezeckých oblastí na Slovensku

Cieľom tejto aktivity je skoordinať postupy spojené s umiestňovaním pevných istiacich bodov a zvýšiť bezpečnosť pri vykonávaní lezeckých aktivít. Súčasne poskytnúť lezeckej verejnosti komplexné informácie o lezeckej oblasti a pravidelne ich dopĺňať o novovzniknuté cesty.

Zoznam správcov skalných oblastí bude priebežne uverejňovaný na webovej stránke komisie ochrany prírody. pre nahlasovanie informácií súvisiacich s odisťovaním nových ciest, preisťovaním. resp. stavom odistenia ciest v skalnej oblasti bude k dispozícii webový formulár.

VŠEOBECNÉ USMERNENIA

Na sprostredkovanie všetkých informácií súvisiacich s odisťovaním skalnej oblasti (vylezenie a odistenie novej cesty pevnými istiacimi bodmi, preistenie už existujúcej cesty osadením pevných istiacich bodov, spôsob odistenia cesty, možnosť, resp. potreba použitia nedeštruktívnych istiacich prostriedkov, nedostatky v odistení ciest a pod.) bude slúžiť webový formulár umiestnený na stránke komisie ochrany prírody.

Prostredníctvom formulára bude možné zadať požiadavku na materiál potrebný na odistenie. Informácie z formulára budú smerované na komisiu ochrany prírody a správcu príslušnej oblasti, ak bude ustanovený.

K zásadám osádzania pevných istiacich prvkov bude MBK v spolupráci s komisiou ochrany prírody pravidelne organizovať pracovné semináre určené správcami oblastí.

ODPORÚČANIA PRE ODISŤOVANIE

Pri osadzovaní pevných istiacich bodov je potrebné rešpektovať platné normy EN 959, resp. UIAA 123 (uvedené v metodickom materiáli metodicko-bezpečnostnej komisie). Na odisťovanie používať len materiál (borháky, lepidlo, chemická malta, ...) certifikovaný výrobcami v zmysle uvedených noriem (použiť zásadne beznapäťové skoby – borháky).

A. Postupové istenia

Umiestnenie prvého istiaceho bodu v ceste nemá byť spravidla vyššie ako 3 - 4 m v prípade, že obtiažnosť nástupovej časti cesty je v súlade s celkovou obtiažnosťou cesty. Do úvahy je nutné vziať aj charakter terénu (strmý alebo extrémne skalnatý terén pod nástupom). V prípade, že nástupová časť cesty má výrazne nižšiu obtiažnosť, alebo na zaistenie postupu je možné využiť zakladanie postupových istení nedeštruktívneho charakteru, nie je nutné toto pravidlo striktne dodržiavať.

Je nutné vytvoriť istiaci bod (stanovište) pre istiaceho lezca, ak nie je iná možnosť jeho zaistenia (strom, ...)

Každé ďalšie postupové istenie má byť osadené tak, aby eventuálny pád tesne pred zaistením sa v nasledujúcom istiacom bode bol zachytený ešte nad zemou.

Pri preisťovaní existujúcich ciest a odisťovaní nových dodržiavať zásadu neosádzať pevné istenia tam, kde je možné využiť nedeštruktívne zaistovacie prostriedky. Informácia o potrebe ich použitia má byť súčasťou informácií o ceste.

B. Vratný bod

Pri vytváraní vratného bodu sa z hľadiska bezpečnosti odporúča použiť dva nezávisle osadené pevné istiace body. Body musia byť osadené tak, aby sa na zlanovanie resp. spúšťanie použil alebo kruh v reťazi, alebo jeden z istiacich bodov s tzv. „prasiatkom“, ktorý je s druhým bodom spojený reťazou. Pri zlanovaní resp. spúšťaní z dvoch samostatných pevných bodov (navzájom neprepojených) sa odporúča na ich spojenie použiť slučku. Materiál použitý na vybudovanie vratného bodu musí byť certifikovaný podľa platných noriem.

Pri viacnásobnom lezení spôsobom TR (napr. opakované lezenie tej istej cesty pri výcviku nováčikov) je potrebné použiť ako vratný bod karabínu s poistkou s nosnosťou min. 22 kN. Karabína nesmie byť umiestnená priamo v „prasiatku“ ani v borháku s „prasiatkom“, ale v slučke.

SPRÁVCA – KOORDINÁTOR ODISŤOVANIA SKALNEJ OBLASTI

Správca skalnej oblasti je dobrovoľný pracovník, spravidla člen klubu v pôsobnosti ktorého sa skalná oblasť nachádza, ktorý koordinuje všetky aktivity súvisiace s jej odisťovaním.

Pri vykonávaní aktivít spojených s odisťovaním oblasti a akceptovaní výnimiek udelených orgánmi ŠOP spolupracuje s komisiou ochrany prírody a s metodicko-bezpečnostnou komisiou.

Správca oblasti koordinuje činnosť pri odisťovaní oblasti s využitím potrebných odborných poznatkov, ale nenesie právnu zodpovednosť za stav odistenia skalnej oblasti.

NÁPLŇ ČINNOSTI SPRÁVCU SKALNEJ OBLASTI

1. Kontrolovať stav odistenia ciest v oblasti a riešiť vzniknuté problémy pri ich odisťovaní. Usmerňovať spôsob odistenia nových ciest v súlade s požiadavkami na bezpečnosť a v súlade s odporúčaniami pre odisťovanie.
2. Prostredníctvom komisie ochrany prírody informovať lezeckú verejnosť o nových cestách a o aktuálnych okolnostiach súvisiacich s odistením oblasti.
3. Koordinovať úpravu istení, ktoré nespĺňajú kritériá bezpečnosti a nezodpovedajú odporúčaniam pre odisťovanie. Ak je známy autor cesty, konzultovať s ním úpravu istenia cesty.
4. Pri cestách metodického charakteru (často lezené cesty nižšej obťažnosti do stupňa 5 UIAA vrátane využívané pri základnom výcviku) nemusí správca oblasti úpravy istení konzultovať.
5. Pri novo vylezených alebo novo odistených cestách môže správca pripomienkovať spôsob odistenia realizovaný autorom cesty v zmysle dodržania pravidiel bezpečnosti, noriem osádzania pevných istení a odporúčaní pre odisťovanie.
6. Koordinovať v spolupráci s komisiou ochrany prírody zabezpečenie materiálom, potrebným na odisťovanie v skalnej oblasti.
7. V prípade, že správca oblasti zistí, alebo bude upozornený na skutočnosť významnú z hľadiska ochrany prírody, oznámi tento fakt komisii ochrany prírody.